

Άφιξη με καϊκια

Πολλοί Εγγλεζονησιώτες ήρθαν στο Βόλο με τα καϊκια τους και εγκαταστάθηκαν αρχικά στον Άγιο Κωνσταντίνο. Η Ευαγγελινή Παρασκευά γεννήθηκε το 1910 και ήταν τεσσάρων χρονών όταν έγινε ο πρώτος διωγμός το 1914. Ο πατέρας της, Σωτήρης Παρασκευάς, είχε εμπορικό καϊκι με το οποίο έκανε μεταφορές στη Σμύρνη και στα κοντινά νησιά. Το 1914 η οικογένεια βρήκε καταφύγιο στη Μυτιλήνη, όπου έμειναν οκτώ χρόνια. Το 1922 ήρθαν στο Βόλο, όπου έμενε και η γιαγιά τους.α

Μοντάζ διάρκειας 03.46

Συνέντευξη της Ευαγγελινής Παρασκευά-Λεφάκη στην Αναστασία Κονταξή, 1990.

Σ027ΑΚ-007-ΠΑΡΑΣΚΕΥΑ.wav

0:00:34

ΕΠΛ.: Γεννήθηκα στο Εγγλεζονήσι Σμύρνης 'κει. Γεννήθηκα το '10. Και όταν έγινα τεσσάρων χρονών, κηρύχτηκε ο πόλεμος το '14. Εε, ο πατέρας μου είχε καϊκι εμπορικό και ήτανε στη Μυτιλήνη.. Και ήρθε καϊκι και πήρε πολλά γυναικόπαιδα από 'κει από το Εγγλεζονήσι και πήρε και τη μητέρα μου με τρία παιδιά. Πρώτον εγώ ήμουν τέσσαρο, ο αδελφός μου δύο και η αδερφή μου η Μαρίνα 6 μηνών.

[...]

0:04:30

ΤΚ.: Μείνατε καιρό στη Μυτιλήνη;

ΕΠΛ.: Μείναμε ... οχτώ χρόνια. [...] Στα οχτώ χρόνια γύρισαν πολλοί πατριώτες μας και είχαν φύγει πια οι Τούρκοι, γιατί συνθηκολόγησαν... Οι Τούρκοι με τις Έλληνες εκεί, με τη διαφορά είχανε κάνει αποχή [ενν. αποκλεισμός] και κόψανε τα τρόφιμα και στα νησιά δεν πηγαίνανε τρόφιμα [...]

0:10:23 – 14:28

... απέναντι ήταν ένας φούρνος και σπούσαν τις πόρτες κι αυτά να γυρέψουν να φαν ψωμί, φαί, ψωμί... Αυτοί φέραν καράβια πολλά από τη Σμύρνη από το... απ' τα διάφορα μέρη της Μικράς Ασίας και ήταν η πρώτη σκάλα, η Μυτιλήνη.. Με κομμένα χέρια ήθελες. ποδάρια, τραυματίες, τα πάντα [...] και μετά εμείς... κι έρχεται κι ένα τούρκικο αεροπλάνο και ρίχνει στο κάστρο της ... και ρίχνει μπόμπα εκεί. Φοβήθηκε η μητέρα μου, θα φύγουμε, θα φύγουμε Σωτήρη, ήταν ο πατέρας μου εκεί, θα φύγουμε θα πάμε στο Βόολοοο...

[...]

Αρμενίσαμε, μπήκαμε μέσα στο καϊκι και αρμενίζαμε, εφτά μέρες ήμασταν μέσα στη θάλασσα. Εφτά μέρες, γιατί δεν ήταν με μηχανή, ήταν με πανιά...

ΤΚ.: Με πανιά, ναι..

ΕΠΛ.: Με πανιά και δεν ήταν κι ο καιρός ευνοϊκός για να τρέξει γρήγορα και πιάσαμε σκάλα Οινούσες, ένα μέρος είναι της Χίος, Οινούσες, εεε είχε πολύ κρασί, έβγαζε 'κει και το βγάλανε Οινούσες ναι. Φύγαμε από 'κει και πιάσαμε Σκύρο, τα προάστια της Σκύρου και ένας θεός μου έφυγε, πήγε στη πολιτεία στη Σκύρο και ήρθαν(ε) πολλοί άνθρωποι και μας φέραν τρόφιμα, μας φέραν περίθαλψη, σου λέει πρόσφυγοι έρχονται. αυτοί πρέπει...

ΤΚ.: Είχαν φύγει και άλλο φεύγαν, είχαν αρχίσει να φεύγουν;

ΕΠΛ.: Φεύγουν...

ΤΚ.: Πολλοί εε;

ΕΠΛ.: Πανωλεθρία έγινε τότε

ΤΚ.: Πότε περίπου ήρθατε εδώ στο Βόλο;

ΕΠΛ.: Μάλλον φθινόπωρο ήταν...

ΤΚ.: Το '22 εκείνη τη χρονιά;

ΕΠΛ.: Το '22, ναι και καθίσαμε και άλλες εφτά μέρες μέσα στο καϊκι, δεν βρίσκαμε σπίτι να βγούμε... Όσα σπίτια κι αν γυρίσαμε... Έλεγαν «έχ(ει) παιδιά;» «Έχει». Δεν νοικιάζουμε. Όπου... (0:13:19.5)

ΤΚ.: Ήσασταν και πολλά παιδιά...

ΕΠΛ.: Ναι, πέντε παιδιά ήτανε και δυο οι γονείς εφτά και μια η γιαγιά μου οχτώ... ξέρω 'γω. Λέει ένας θείος μου «θα βρω εγώ σπίτι». Πάει, τραβάει ίσα τον Αγιο Κωνσταντίνο απάνω, στα μπαράζια που λεν, το ποτάμι εκεί πέρα... Ήταν μια γριούλα, δούλευε στον Ζαρζάμπα, Λέειειει... βγαίνει μια γριούλα λέει «έχω 'γώ» λέει ... «Έχ' παιδιά;» λέει... «Όχι» λέει ο θείος μου «δεν έχει». «Ε, άμα δεν έχ' παιδιά...». Και μετά ήρθε ο θείος μου και ό,τι είχαμε μέσ' στο καϊκι τα βγάλαμε σ' ένα μακρύ κάρο ό,τ' είχαμε. Κάτσαμε και 'μεις απάν κι η γιαγιά απάν κι η μάνα μου απάν (γελά), ένα κάρο φορτωμένο... Λέει «εσύ» λέει «μ' ειπ...». «Τι να τα κάνω, να τα σφάζουμε» λέει... «Έσφαξαν όσα έσφαξαν λέει οι Τούρκοι, να σφάζουμε κι εμείς;» Κι έτσι λοιπόν νοικιάσαμε το σπίτι αυτό.